

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE XXX 1978

700

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

24

XXX

POLSKA
AKADEMIA
NAUK
INSTYTUT
HISTORII
KULTURY
MATERIALNEJ

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

*Doc. dr. hab. Janowi Kowalczykowi
w 60 rocznicę urodzin
tom ten składają
współpracownicy
Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN
i Redakcja*

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL: 773-936-3200
WWW.CHICAGO.EDU

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

XXX

WROCLAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1978

Redaktor
JAN MACHNIK

Zastępca Redaktora
ZENON WOŹNIAK

Sekretarze Redakcji
HELENA BURCHARD, HELENA ZOLL-ADAMIKOWA

Adres Redakcji
Zakład Archeologii Małopolski
Instytutu Historii Kultury Materialnej
Polskiej Akademii Nauk
31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17

Tłumaczenia na język angielski
MARIA ABRAMOWICZOWA

Okładkę projektowała
Katarzyna Święcka

Redaktor Wydawnictwa: Róża Wojtowska

© Copyright by Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo, Wrocław 1978

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo, Wrocław.
Oddział w Krakowie 1978. Nakład 600 egz. Ark. wyd. 29,30;
ark. druk. 21,50(×16)+1 wkl.; ark. form. A1 28,59 Pap. powlek.
kl. V, 80 g, 70×100. Oddano do składania 31 I 1978. Podpisano
do druku w listopadzie 1978. Druk ukończono w listopadzie 1978.
Zam. 247/78. E-14-1263 Cena zł 90.—

Drukarnia Narodowa w Krakowie. Zakład nr 6

<http://rcin.org.pl>

P 243
P. 175

SPIS RZECZY

BADANIA TERENOWE I MATERIAŁY

Neolit i początki epoki brązu

- Włodzimierz Wojciechowski, Wyniki badań wykopaliskowych osady wczesnoneolitycznej na stan. 1 w Skoroszowicach, gm. Strzelin, woj. Wrocław 9
- Marta Godłowska, Grób kultury lendzielskiej z Krakowa-Nowej Huty, stanowisko 17 (Pleszów) 21
- Barbara Drobniwicz, Analiza mikroskopowa zabytków z grobu kultury lendzielskiej (nr 1325) na stanowisku 17 w Pleszowie (Kraków-Nowa Huta) 31
- Lech Czerniak, Konary, woj. Bydgoszcz, stan. 20. Obozowisko ludności kultury lendzielskiej. (Ze studiów nad rozwojem kultur wstęgowych na Kujawach) 33
- Wanda Tetzlaff, Wyniki badań wykopaliskowych osady kultury pucharów lejkowatych w Mrowinie, woj. Poznań, przeprowadzonych w latach 1973-1975 57

Epoka brązu i początki epoki żelaza

- Marek Gedl, Wyniki badań cmentarzyska z młodszego okresu epoki brązu w Kietrzu, woj. Opole 71
- Eugeniusz Tomczak, Cmentarzysko kultury łużyckiej w Dobrzenu Małym, woj. Opole 87
- Zbigniew Rajchel, Teresa Skarżyńska, Ekspertyza antropologiczna materiałów ciałopalnych z cmentarzyska w Dobrzenu Małym, woj. Opole 93
- Andrzej Marcinkian, Badania na cmentarzysku ludności kultury łużyckiej w Grzmiącej, gm. Cybinka, woj. Zielona Góra 97
- Jadwiga Chudziakowa, Badania archeologiczne na grodzisku kultury łużyckiej w Gzinie, woj. Bydgoszcz, w latach 1968-1976 113
- Stanisław Lewandowski, Cmentarzysko epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Paluchach, woj. Przemysł 129

Okres lateński i rzymski

- Teresa Dąbrowska, Anna Pozarzycka-Urbańska, Wyniki prac wykopaliskowych na cmentarzysku kultury przeworskiej w Kamieńczyku, gm. Wyszków, woj. Ostrołęka 151
- Jerzy Piaskowski, Zdzisław Hensel, Metaloznawcze badania przedmiotów żelaznych z cmentarzyska ciałopalnego w Kryspinowie, gm. Liszki, woj. Kraków 175
- Jerzy Olszowski, Fibula „oczkwata” z Krakowa-Witkowic 187

Wczesne średniowiecze

- Michał Parczewski, Zespół osad wczesnośredniowiecznych na terenie miejscowości Nęcza pod Raciborzem 193
- Stanisław Kozieł, Badania archeologiczne w Krakowie na Wawelu w latach 1970-1976 217

Andrzej Dzieczkowski, Subfossylne ślimaki (<i>Gastropoda</i>) z wykopalisk archeologicznych w Gnieźnie w 1961 r.	235
<i>Pełne średniowiecze</i>	
Antoni Pawłowski, Z badań grodzisk średniowiecznych województwa wrocławskiego	241
PRZEGLĄD NAJNOWSZYCH BADAŃ TERENOWYCH	
Krzysztof Tunia, Major Investigations and Discoveries from the Stone and Early Bronze Ages in Poland in 1977	259
Zenon Woźniak, A Survey of the Investigations of the Bronze and Iron Age Sites in Poland in 1977	263
Barbara Baczyńska, Major Results of 1977 Excavations of Early Medieval Sites in Poland	271
Z METODYKI BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH	
Maria i Krzysztof Cyrkowie, Nowy sposób produkcji zbrojników	275
Z PIŚMIENICTWA	
<i>Archaeological Abstracts — The Neolithic of East-Central Europe (Bulgaria, Czechoslovakia, Hungary, Poland, Rumania, Union of Soviet Socialist Republics)</i>	281
<i>Omówienia i recenzje</i>	
V. A. Ranov, Ostatki stojanok kamennogo veka u somona Ich-Tamir (Mongolia) i nekotorye voprosy izučeniija paleolita Centralnoj Azii (<i>Janusz K. Kozłowski</i>)	297
R. Schild, M. Marczak, H. Królik, Późny mezolit. Próba wieloaspektowej analizy otwartych stanowisk piaskowych (<i>Anna Dagnan-Ginter</i>)	300
J. Tixier, Le campement préhistorique de Bordj Mellala, Ouargla (<i>Janusz K. Kozłowski</i>)	302
A. Dzieduszycka-Machnikowa, J. Lech, Neolityczne zespoły pracowniane z kopalni krzemienia w Śląsku (<i>Bogdan Balcer</i>)	305
Do dyskusji nad badaniem i publikacją prahistorycznych pracowni krzemieniarskich. Uwagi na marginesie recenzji B. Balcera (<i>Anna Dzieduszycka-Machnikowa, Jacek Lech</i>)	309
Z. Krzak, The Złota Culture (<i>Krzysztof Tunia</i>)	314
N. N. Bondar, Poselenija srednego Podneprovja epochi rannej bronzy (<i>Zygmunt Krzak</i>)	318
L'habitat et la nécropole à l'âge du fer en Europe occidentale et centrale (<i>Zenon Woźniak</i>)	321
A. Leube, Die römische Kaiserzeit im Oder-Spree-Gebiet (<i>Piotr Kaczanowski</i>)	323
A. Jodłowski, Technika produkcji soli na terenie Europy w pradziejach i we wczesnym średniowieczu. Studium archeologiczne (<i>Helena Burchard</i>)	328
Fifth International Directory of Anthropologists (<i>Tadeusz Malinowski</i>)	329
SESJE I KONFERENCJE	333
WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW	344

CONTENTS

FIELD WORK AND MATERIAL

Neolithic and Early Bronze Age

- Włodzimierz Wojciechowski, Results of Excavations of the Early Neolithic Settlement on Site 1 at Skoroszowice, Commune of Strzelin, Province of Wrocław 9
- Marta Godłowska, A Grave of the Lengyel Culture from Kraków-Nowa Huta, Site 17 (Pleszów) 21
- Barbara Drobniiewicz, The Microscopic Analysis of Finds from a Lengyel Grave (no. 1325) on Site 17 at Pleszów (Kraków-Nowa Huta) . . . 31
- Lech Czerniak, Konary, Province of Bydgoszcz, Site 20. A Camp of the Lengyel Culture. (Note on the Development of Danubian Cultures in Kuyavia) 33
- Wanda Tetzlaff, Results of Excavations Conducted in 1973-1975 on the TRB Settlement at Mrovino, Province of Poznań 57

Bronze and Early Iron Ages

- Marek Gedl, Results of the Excavations of the Late Bronze Age Cemetery at Kietrz, Province of Opole 71
- Eugeniusz Tomczak, A Cemetery of the Lusatian Culture at Dobrzeń Mały, Province of Opole 87
- Zbigniew Rajchel, Teresa Skarżyńska, Anthropological Analysis of Cremated Remains from the Cemetery at Dobrzeń Mały, Province of Opole 93
- Andrzej Marcinkian, Excavations of the Lusatian Cemetery at Grzmiąca, Commune of Cybinka, Province of Zielona Góra 97
- Jadwiga Chudziakowa, Archaeological Investigations of a Lusatian Earthwork at Gzin, Province of Bydgoszcz, in 1968-1976 113
- Stanisław Lewandowski, A Cemetery of the Bronze and Early Iron Ages at Paluchy, Province of Przemysł 129

La Tène and Roman Periods

- Teresa Dąbrowska, Anna Pozarzycka-Urbańska, Results of the Excavations Conducted on the Cemetery of the Przeworsk Culture at Kamieńczyk, Commune of Wyszków, Province of Ostrołęka 151
- Jerzy Piaskowski, Zdzisław Hensel, Metallographic Investigations of Iron Objects from a Cremation Cemetery at Kryspinów, Commune of Liszki, Province of Kraków 175
- Jerzy Olszowski, An „Eye” Fibula from Kraków-Witkowice 187

Early Middle Ages

- Michał Parczewski, A Complex of Early Medieval Settlements at Nędza near Racibórz 193
- Stanisław Kozieł, Archaeological Investigations on Wawel in Kraków in 1970-1976 217

Andrzej Dzieczkowski, Subfossil Gastropods from Archaeological Excavations at Gniezno in 1961	235
<i>High Middle Ages</i>	
Antoni Pawłowski, Note on the Study of Early Medieval Earthworks of the Wrocław Province	241
SURVEY OF RECENT FIELD RESEARCH	
Krzysztof Tunia, Major Investigations and Discoveries from the Stone and Early Bronze Ages in Poland in 1977	259
Zenon Woźniak, A Survey of the Investigations of the Bronze and Iron Age Sites in Poland in 1977	263
Barbara Baczyńska, Major Results of 1977 Excavations of Early Medieval Sites in Poland	271
METHODS OF ARCHAEOLOGICAL RESEARCH	
Maria and Krzysztof Cyrek, New Method of the Production of Points	275
NOTES ON LITERATURE	
<i>Archaeological Abstracts — The Neolithic of East-Central Europe (Bulgaria, Czechoslovakia, Hungary, Poland, Rumania, Union of Soviet Socialist Republics)</i>	
	281
<i>Reviews</i>	
V. A. Ranov, Ostatki stojanok kamennogo veka u somona Ich-Tamir (Mongolia) i nekotorye voprosy izučeniya paleolita Centralnoj Azii (<i>Janusz K. Kozłowski</i>)	297
R. Schild, M. Marczak, H. Królik, Późny mezolit. Próba wieloaspektowej analizy otwartych stanowisk piaskowych (<i>Anna Dagnan-Ginter</i>)	300
J. Tixier, Le campement préhistorique de Bordj Mellala, Ouargla (<i>Janusz K. Kozłowski</i>)	302
A. Dzieduszycka-Machnikowa, J. Lech, Neolityczne zespoły pracowniane z kopalni krzemienia w Śląspowie (<i>Bogdan Balcer</i>)	305
Contribution to the discussion on the study and publication of prehistoric flint workshops. Remarks on the margin of B. Balcer's review (<i>Anna Dzieduszycka-Machnikowa, Jacek Lech</i>)	309
Z. Krzak, The Złota Culture (<i>Krzysztof Tunia</i>)	314
N. N. Bondar, Poselenija srednego Podneprovja epochi rannej bronzы (<i>Zygmunt Krzak</i>)	318
L'habitat et la nécropole à l'âge du fer en Europe occidentale et centrale (<i>Zenon Woźniak</i>)	321
A. Jubebe, Die römische Kaiserzeit im Oder-Spree-Gebiet (<i>Piotr Kaczanowski</i>)	323
A. Jodłowski, Technika produkcji soli na terenie Europy w pradziejach i we wczesnym średniowieczu. Studium archeologiczne (<i>Helena Burchard</i>)	328
Fifth International Directory of Anthropologists (<i>Tadeusz Malinowski</i>)	329
SESSIONS AND CONFERENCES	333
ABBREVIATIONS	344

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW
ABBREVIATIONS

AAC	— „Acta Archaeologica Carpathica”, Kraków
AAHung.	— „Acta Archeologica Academiae Scientiarum Hungaricae”, Budapest
AÉ	— „Archaeologiai Értesítő”, Budapest
AMNap.	— „Acta Musei Napocensis”, Cluj
Annales UMCS	— „Annales Universitatis M. Curie-Skłodowska, Sectio F”, Lublin
APolona	— „Archaeologia Polona”, Warszawa
APolski	— „Archeologia Polski”, Warszawa
AR	— „Archeologické Rozhledy”, Praha
BRGK	— „Berichte der Römisch-Germanischen Kommission”, Berlin
FA	— „Folia Archaeologica”, Budapest
FAP	— „Fontes Archaeologici Posnanienses”, Poznań
JbRGZ Mainz	— „Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums, Mainz”
JsHalle	— „Jahresschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte”, Halle
KSIA (КСИА)	— „Краткие Сообщения Института Истории Материальной Культуры”, Moskwa (nr 1—80); „Краткие сообще- ния Института Археологии”, Moskwa (od nr 81)
Kwart. HKM	— „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, Warszawa
Mat. Arch.	— „Materiały Archeologiczne” Kraków
Mat. Arch. NH	— „Materiały Archeologiczne Nowej Huty”, Kraków
Mat. SiW	— „Materiały Starożytne i Wczesnośredniowieczne”, War- szawa
MIA (МИА)	— „Материалы и Исследования по Археологии СССР”, Moskwa—Leningrad
MZP	— „Materiały Zachodnio-Pomorskie”, Szczecin
Pam. Arch.	— „Památky Archeologické”, Praha
Prac. Mat. Łódź	— „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etno- graficznego, Seria Archeologiczna”, Łódź
Prz. Arch.	— „Przegląd Archeologiczny”, Poznań—Wrocław
SCIV	— „Studii și Cercetări de Istorie Veche”, București (do r. 1973); „Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheo- logie”, București (od r. 1974)
Sl. Ant.	— „Slavia Antiqua”, Poznań
Slov. Arch.	— „Slovenská Archeologia”, Nitra
Sov. Arch. (Сов. Арх.)	— „Советская Археология”, Moskwa
Spraw. Arch.	— „Sprawozdania Archeologiczne”, Kraków
Spraw. PAN Kraków	— (Polska Akademia Nauk — Oddział w Krakowie) „Spra- wozdania z posiedzeń Komisji Naukowych”, Kraków
St. Zv.	— „Študijné Zvesti Archeologickeho Ustavu SAV”, Nitra
WA	— „Wiadomości Archeologiczne”. Warszawa

17 GZ' CELLAIA
I
H
K
M
P 243